

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และทบทวนวรรณกรรม

ในการศึกษา การวัดระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยใช้หลักการเจ็ดอุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง ผู้ศึกษาได้ใช้ทฤษฎี แนวคิด และการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องซึ่งเนื้อหาในบทนี้ประกอบด้วย

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับ 7 อุปนิสัยของผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง
2. ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

2.1. แนวคิดและทฤษฎี

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับ 7 อุปนิสัยของผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง (The 7 Habits of Highly Effective People) (Covey, 2004)

Stephen R. Covey ได้นำเสนอหลักการ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง (The 7 Habits of Highly Effective People) ครั้งแรกในปี ค.ศ. 1989 และได้นำเสนอฉบับใหม่ (New Edition) ในปีค.ศ.2004 โดยกล่าวถึงการสร้างคุณลักษณะซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานของความสำเร็จในชีวิต ซึ่งเมื่อนำหลักการเหล่านี้มาปฏิบัติจนกลายเป็นอุปนิสัยพื้นฐานของตนเองแล้ว จะนำไปสู่ความสำเร็จและความสุขที่แท้จริง

โดยทั่วไปแล้วพฤติกรรมของคนเราเกิดจากอุปนิสัยต่าง ๆ ในตัวเรา ความคิดจะส่งผลให้เกิดการปฏิบัติ และเมื่อปฏิบัติเป็นนิจก็จะกลายเป็นอุปนิสัย เมื่อมีอุปนิสัยก็จะกลายเป็นคุณลักษณะ และจะกลายเป็นวิถีชีวิตในที่สุด

อุปนิสัย หมายความว่า การผสมผสานกันระหว่าง ความรู้ ทักษะและความปรารถนา โดยความรู้เป็นกรอบความคิดที่ได้จากทฤษฎีเป็นแนวทางให้ทราบว่าต้องทำอะไร และทำไม ทักษะเป็นความรู้ที่ทำให้ทราบว่าต้องทำอย่างไร และความปรารถนาเป็นแรงกระตุ้น เป็นความคิดที่ว่าต้องการทำอะไร เมื่อผสมผสานทั้งสามอย่างเข้าด้วยกันจะทำให้กลายเป็นอุปนิสัย

Covey (2004) กล่าวว่า อุปนิสัย 7 ประการไม่ใช่สูตรสำเร็จที่จะทำแยกออกจากกันได้ แต่การเปลี่ยนกรอบความคิดจะนำไปสู่การเปลี่ยนทัศนคติและพฤติกรรมไปในทางที่ถูกต้อง การเจริญเติบโตที่สอดคล้องกับกฎธรรมชาติ คือการใช้หลักการ “จากภายในออกสู่ภายนอก” โดยเริ่มต้นที่ตัวเอง เริ่มกันที่กรอบความคิด คุณลักษณะและมูลเหตุจูงใจของเรา อุปนิสัยทั้งเจ็ดนี้จะมิบบทบาทเพิ่มขึ้นอย่างค่อยเป็นค่อยไปและรวมเข้ากันเป็นหนึ่งเดียว ทำให้อุปนิสัยส่วนตัวของแต่ละคนมีประสิทธิผลและนำเราก้าวไปข้างหน้า จากการศึกษาผู้อื่นไปเป็นพึ่งพาตัวเองและ

นำไปสู่การพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน กล่าวคือ ใน 3 อุปนิสัยแรกเป็นอุปนิสัยที่ทำให้เราชนะตนเอง เกิดความมั่นใจในตนเอง รู้จักธรรมชาติของตนเอง รู้จักคุณค่าที่มีอยู่ในตนเองและความเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง เป็นการเริ่มต้นจากตนเอง คือ เปลี่ยนจากคนที่ต้องพึ่งพาผู้อื่นไปเป็นคนที่ต้องพึ่งพาตนเองหรือ “ชนะใจตนเอง” เมื่อพึ่งพาตนเองได้ถือว่ามีพื้นฐานสำหรับการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันได้ ก็จะก้าวไปสู่การ “ชนะใจผู้อื่น” ใน 3 อุปนิสัยต่อมาซึ่งเป็นอุปนิสัยที่ทำให้เราชนะใจคนทั่วไปด้วยการทำงานเป็นทีมและสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนอุปนิสัยที่ 7 จะเป็นการกระตุ้นให้อุปนิสัยทั้งหมดอยู่ในตัวเราเสมอ ทำให้เป็นคนพึ่งพาตนเองได้อย่างแท้จริงและพร้อมช่วยเหลือผู้อื่นด้วย

อุปนิสัยที่ 1 การเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อน (Be Proactive)

อุปนิสัยการเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อนหรือ โพรแอกทีฟนี้เป็นอุปนิสัยพื้นฐานของผู้มีประสิทธิผลยิ่งซึ่งมีความหมายมากกว่าการกระทำในเชิงรุก แต่ต้องเป็นผู้มีความคิดก้าวหน้า มีความรับผิดชอบต่อชีวิตของตนเอง เป็นผู้กำหนดชีวิตของตนโดยพิจารณาไว้ก่อนและพฤติกรรมที่แสดงออกเป็นผลจากการตัดสินใจเลือกอย่างมีสติ อยู่บนรากฐานของค่านิยมในใจ มิใช่ผลจากเงื่อนไขที่อยู่บนรากฐานของอารมณ์ความรู้สึก ไม่มีการป้ายความผิดไปยังสภาวะการณ์ การตอบสนองต่อสิ่งเร้าของคน โพรแอกทีฟไม่ว่าจะโดยจิตสำนึกหรือจิตใต้สำนึกจะเป็นการตอบสนองด้วยทางเลือกที่อยู่บนรากฐานของค่านิยม และค่านิยมในใจจะเป็นตัวขับเคลื่อนหรือกำกับให้ผลิตผลงานชั้นดีมีคุณภาพ

อุปนิสัยที่ 2 การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ (Begin with the End in Mind)

การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจเป็นการเริ่มต้นด้วยความเข้าใจตนเองอย่างชัดเจนว่า ต้องการจะเดินทางไปยังจุดใด ทราบจุดหมายที่ต้องการจะไปให้ถึง เพื่อกำหนดทิศทางชีวิตและก้าวไปทีละก้าว มุ่งหน้าไปยังจุดหมายนั้นในทางที่ถูกต้อง วิธีที่ทรงประสิทธิภาพที่สุดในการเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ คือ การเขียนคำปณิธานส่วนบุคคล หากคำปณิธานส่วนบุคคลนี้อยู่บนรากฐานหลักการที่ถูกต้องจะกลายเป็นมาตรฐานสำหรับบุคคลนั้น และเป็นเข็มชี้ทิศทางชีวิต การเขียนปณิธานส่วนบุคคลนั้นจะต้องเริ่มที่จุดศูนย์กลาง ซึ่งจุดศูนย์กลางนี้จะเป็นแหล่งกำเนิดของความมั่นคงซึ่งเป็นตัวแทนสำนึกของคุณค่าในตัว การชี้แนะเป็นกรอบอ้างอิงในใจที่จะช่วยควบคุมการตัดสินใจและการกระทำ ปัญญาเป็นมุมมองที่มีต่อชีวิต และพลังอำนาจซึ่งเป็นแรงขับเคลื่อนทำงานให้สำเร็จ หากองค์ประกอบทั้งสี่ครบถ้วน สอดคล้องกลมกลืนกันจะก่อเกิดบุคลิกภาพสง่างาม คุณลักษณะได้สมดุลและงดงามเปี่ยมด้วยบุรณภาพ

อุปนิสัยที่ 3 การทำสิ่งสำคัญก่อน (Put First Things First)

อุปนิสัยนี้เป็นผลลัพธ์หรือผลสำเร็จที่จับต้องได้ของอุปนิสัยที่ 1 และอุปนิสัยที่ 2 ซึ่งถือว่ามีค่าสำคัญและจำเป็นที่จะต้องมาก่อนมาถึงอุปนิสัยที่ 3 นี้ ซึ่งเป็นการบริหารจัดการตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการทำตามลำดับความสำคัญ จัดระเบียบและปฏิบัติการโดยคำนึงถึงลำดับความสำคัญ ด้วยการทำในสิ่งที่สำคัญที่สุดก่อน การบริหารเวลาที่จะก่อให้เกิดประสิทธิผลมากที่สุด คือจะต้องให้ความสนใจและทำในเรื่องที่มีความสำคัญก่อนเรื่องเร่งด่วนเสมอ

อุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะ (Think Win/Win)

ชนะ/ชนะ เป็นกรอบแห่งความคิดและหัวใจที่แสวงหาผลประโยชน์ร่วมกันในทุกความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ซึ่งเป็นข้อตกลงหรือหนทางแก้ปัญหาที่จะได้รับประโยชน์และความพึงพอใจกันทั้งสองฝ่าย มองชีวิตว่าเป็นการร่วมมือกันไม่ใช่การแข่งขัน เชื่อว่ามีทุกอย่างเหลือเฟือสำหรับทุกคน ความสำเร็จของคนคนหนึ่งไม่ได้กีดกันความสำเร็จของผู้อื่น หลักการชนะ/ชนะเป็นอุปนิสัยของภาวะผู้นำระหว่างบุคคลที่ต้องอาศัยวิสัยทัศน์ การริเริ่มเชิงรุก โปรแอกทีฟ และความมั่นคง การชี้แนะ ปัญหาและพลังอำนาจที่มาจากภาวะผู้นำส่วนบุคคลที่ยึดหลักการการเป็นจุดศูนย์กลาง และแนวคิดชนะ/ชนะนี้ก่อกำเนิดมาจากคุณลักษณะแห่งบุรณภาพ วุฒิภาวะและกรอบของจิตใจเหลือเฟือ

อุปนิสัยที่ 5 การเข้าใจผู้อื่นก่อนจะ让自己เข้าใจเรา (Seek First to Understand, Then to be Understood)

เป็นอุปนิสัยในเรื่องของการสื่อสารระหว่างบุคคล การเข้าใจผู้อื่นก่อน ถือเป็นการเปลี่ยนกรอบความคิดครั้งใหญ่ เพราะโดยปกติแล้วคนส่วนใหญ่อยาก让别人来了解自己ก่อนการรับฟังผู้อื่นด้วยความเข้าใจ ไม่ได้หมายความว่าแค่การรับฟังด้วยความใส่ใจหรือเห็นใจ แต่เป็นการรับฟังที่มีเจตนาทำความเข้าใจผู้พูด การพาตัวเข้าไปอยู่ในกรอบอ้างอิงของผู้พูดและมองผ่านกรอบนั้นออกมาเพื่อเข้าใจกรอบความคิดในใจของเขาและร่วมรับรู้ความรู้สึกของเขา เมื่อเราเข้าใจผู้อื่นได้อย่างลึกซึ้งกว่าเดิม จะทำให้มองเห็นคุณค่าในตัวเขามากขึ้น ช่วยให้ระดับความสัมพันธ์และความไว้วางใจเพิ่มมากขึ้นและช่วยให้ผู้อื่นพร้อมจะเข้าใจเรา เมื่อเกิดความเข้าใจกันและกันอย่างถ่องแท้ ก็เปรียบเหมือนเปิดประตูสู่ดินแดนความคิดสร้างสรรค์และ ทางเลือกสายที่สาม ความแตกต่างระหว่างเราไม่ถือเป็นอุปสรรคกีดกันในการสื่อสาร และการร่วมมือกันสร้างความเจริญ ก้าวหน้าอีกต่อไป แต่ในทางตรงข้ามความแตกต่างนั้นจะเป็นบันไดก้าวแรกไปสู่การผนึกพลังประสานความต่าง

อุปนิสัยที่ 6 การผนึกพลังประสานความต่าง (Synergize)

การผนึกพลังประสานความต่างเป็นการนำเอาคุณสมบัติเฉพาะของมนุษย์ทั้งสี่ คือ ร่างกาย จิตวิญญาณ สติปัญญา และความรู้สึกร่วมที่มีต่อสังคม มารวมกับแรงจูงใจชนะ/ชนะ ทักษะการสื่อสาร การรับฟังอย่างเข้าใจ ผนึกรวมกันพุ่งไปจะปัญหาและปลดปล่อยอำนาจสูงสุดที่มีอยู่ มุ่งหน้าไปเพื่อให้เป้าหมายที่อยู่ในใจนั้นบรรลุผล โดยที่แก่นสำคัญของการผนึกพลังประสานความต่าง คือการมองเห็นค่าความแตกต่าง ทั้งความแตกต่างเชิงความคิด เชิงอารมณ์และเชิงจิต การเห็นคุณค่าความแตกต่างจะบวกเพิ่มความรู้ บวกเพิ่มความเข้าใจ ให้มองเห็นโลกได้กว้างมากขึ้น หากเราใช้เพียงประสบการณ์ของเราคนเดียว เราจะทำงานโดยไม่มีข้อมูลเพียงพอ การผนึกพลังประสานความต่างถือเป็นหลักการที่ถูกต้องและมีประสิทธิผลในการพึ่งพาซึ่งกันและกัน การทำงานเป็นทีม และพัฒนาเอกภาพและความคิดสร้างสรรค์ร่วมกับผู้อื่น

อุปนิสัยที่ 7 การลับเลื่อยให้คมอยู่เสมอ (Sharpen the Saw)

การลับเลื่อยให้คมอยู่เสมอเป็นการกระตุนหรือปรับปรุงตนเองตลอดเวลา เพื่อให้จัดการชีวิตได้ดีขึ้นเป็นคนที่พึ่งพาตนเองได้อย่างแท้จริงและพร้อมช่วยเหลือผู้อื่นด้วย โดยการปรับตัวใหม่และสร้างความเข้มแข็งให้กับองค์ประกอบหลักของชีวิต ไม่ว่าจะเป็นมิติทางกายภาพที่เกี่ยวข้องถึงการดูแลรักษาร่างกาย กินอาหารที่มีประโยชน์ พักผ่อนให้เพียงพอและออกกำลังกายเป็นประจำ มิติแห่งจิตวิญญาณเป็นการผูกมัดให้ปฏิบัติตามระบบค่านิยม ปฏิบัติตามสัญญา ศีลธรรมและทำสมาธิ มิติแห่งสติปัญญาเป็นการอ่าน วาดภาพในใจ วางแผน เขียนและมิติเชิงสังคม/อารมณ์เป็นการให้บริการ ร่วมรับรู้ความรู้สึก ผนึกพลังประสานความต่างและความมั่นคงในใจ ซึ่งต้องมีการฝึกฝนมิติทั้งสี่เป็นประจำและต่อเนื่อง

จากหลักการ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่งของ Stephen R. Covey ดังที่ได้กล่าวมานั้นนับว่าเป็นหลักการที่มีความเหมาะสมที่จะนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันเพื่อให้มีความสำเร็จในการทำงานหรือการดำเนินชีวิต ซึ่งหลักการนี้เป็นการพัฒนาที่อุปนิสัย ทำให้เกิดความยั่งยืน ไม่ว่าจะอุปนิสัยการชนะใจตนเอง พัฒนาสู่อุปนิสัยเพื่อชนะใจผู้อื่นและอุปนิสัยปรับปรุงตนเองตลอดเวลา ไม่ใช่แค่สร้างบุคลิกภาพที่จวบจวน แต่เป็นการสร้างให้เกิดเป็นนิสัยติดตัว ซึ่งเป็นการง่ายต่อการนำไปสู่ความสำเร็จในการทำงานหรือการดำเนินชีวิตอย่างยั่งยืน

ภาพรวมการดำเนินการตามหลักสูตร ของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีหลักสูตรที่เปิดสอนในระดับปริญญาตรี จำนวน 2 หลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต(หลักสูตรปกติ) หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตหลักสูตรนานาชาติ โดยมุ่งเน้นความเป็นเลิศทางวิชาการและควมมีคุณภาพเพื่อให้ นักศึกษาเป็นทั้งคนดี คนเก่ง และมีความสุขในการเรียน จึงใช้วิธีการเรียนการสอนที่ให้นักศึกษา เป็นศูนย์กลางและจัดให้เรียนรู้โดยใช้การแก้ปัญหาและฝึกฝนทักษะต่าง ๆ เพื่อกระตุ้นให้นักศึกษา มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถวิเคราะห์ห้วิจารณ์ได้อย่างมีเหตุผล โดยมีระยะเวลาการศึกษาเป็นเวลา 4 ปี โดย ในปีที่ 1 นักศึกษาจะเรียนกระบวนวิชาการศึกษาทั่วไปที่คณะวิทยาศาสตร์ คณะ มนุษยศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ ฯลฯ และในปีที่ 2 นักศึกษาจะเรียนกระบวนวิชาพื้นฐานวิชาชีพ ซึ่งเป็นวิชาพรีคลินิกที่คณะแพทยศาสตร์ และวิชาพื้นฐานที่คณะพยาบาลศาสตร์ ตลอดจนเริ่มฝึก ปฏิบัติการพยาบาล ณ ศูนย์สาธิตทางการพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ และหอผู้ป่วยโรงพยาบาล มหาราชนครเชียงใหม่ และในปีที่ 3 – 4 นักศึกษาจะเรียนกระบวนวิชาทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ทางการพยาบาล นักศึกษาต้องฝึกปฏิบัติการพยาบาล ณ หอผู้ป่วยของโรงพยาบาลมหาราชนคร เชียงใหม่ ซึ่งเป็นโรงพยาบาลของมหาวิทยาลัย และโรงพยาบาลอื่น ๆ และหน่วยงานที่ให้บริการ ด้านสุขภาพในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขและในชุมชน ตลอดจนสถานประกอบการต่างๆ ในการ ฝึกปฏิบัติงานนอกสถานที่

โดยการจัดการศึกษาตามหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตนั้น ทางคณะพยาบาลศาสตร์ ได้ กำหนดเป้าหมายหลักไว้ ดังนี้

1. เพื่อพัฒนานักศึกษาให้มีความรู้ความสามารถในการพัฒนาตนเอง เป็นผู้นำ คิด เป็นทำเป็น มีทัศนคติที่ดี มีวินัย มีคุณธรรม มีจริยธรรม มีสุขภาพดี และดำรงชีวิตในสังคมอย่างมี ความสุข
2. เน้นการเรียนการสอนทั้งทางภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ ควบคู่ไปกับการทำงาน เป็นทีม
3. เน้นกระบวนกรเรียนการสอนที่เสริมสร้างทักษะให้ผู้เรียนมีความรู้ทั้งความรู้ด้าน พื้นฐาน และความรู้เฉพาะทางเพื่อสามารถนำไปใช้ในวิชาชีพของตนได้เป็นอย่างดี
4. เน้นการส่งเสริมให้นักศึกษามีการเปิดโลกทัศน์ มีจิตกุศล และมีส่วนร่วมใน กิจกรรมของคณะและชุมชน

นอกจากนี้ทางหลักสูตรของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้กำหนดให้นักศึกษามีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 141 หน่วยกิต โยในแต่ละหลักสูตรมีโครงสร้างหลักสูตร ดังนี้

1. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	36	หน่วยกิต
• กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์	6	หน่วยกิต
• กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์	3	หน่วยกิต
• กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร	12	หน่วยกิต
• กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์	15	หน่วยกิต
2. หมวดวิชาเฉพาะ	99	หน่วยกิต
• วิชาแกน	28	หน่วยกิต
• วิชาเอก	71	หน่วยกิต
-ภาคทฤษฎี	43	หน่วยกิต
-ภาคปฏิบัติ	28	หน่วยกิต
3. หมวดวิชาเลือกเสรี	6	หน่วยกิต

ซึ่งในการจัดการศึกษาหลักสูตรนี้ จะมุ่งผลิตบัณฑิตให้สามารถปฏิบัติงานได้ทั้งในสถานบริการสุขภาพและในชุมชน โดยเน้นให้นักศึกษาสามารถนำความรู้ในศาสตร์ทางการแพทย์และศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับคน สิ่งแวดล้อม สุขภาพ มาประยุกต์ในการพยาบาลได้อย่างเหมาะสม

นอกจากนี้ ยังมุ่งเน้นในการปฏิบัติการพยาบาลอย่างมีคุณภาพ โดยยึดหลักการดูแลแบบองค์รวมและต่อเนื่อง ที่สอดคล้องกับบริบททางสังคมและวัฒนธรรม อย่างมีจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพตามมาตรฐาน กฎหมายวิชาชีพการพยาบาล ไม่เพียงเท่านั้น ยังมุ่งเน้นให้นักศึกษา มีทัศนคติที่ดีต่อตนเอง ต่อผู้ใช้บริการ ต่อผู้ร่วมงาน และต่อวิชาชีพ และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น ประสานงานได้ทุกระดับ มีทักษะในการติดต่อสื่อสาร และสร้างสัมพันธภาพกับบุคคลรอบครัว กลุ่มคนและชุมชนได้อย่างเหมาะสม มีภาวะผู้นำ มีทักษะในการตัดสินใจ การจัดการ และการเปลี่ยนแปลง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และมีความคิดอย่างมีวิจารณญาณ และให้นักศึกษาสามารถพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องอีกด้วย

การจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพนักศึกษา

1. ปฐมนิเทศและเตรียมความพร้อมในการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาสำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 1
2. โครงการส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเองและทักษะทางสังคมสำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 1
3. โครงการพัฒนาทักษะชีวิตสำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
4. โครงการสัมมนาการพัฒนาตนเอง
5. โครงการเตรียมความพร้อมเข้าสู่วิชาชีพ : บนเส้นทางความก้าวหน้าในวิชาชีพพยาบาล สำหรับนักศึกษาปีที่ 4

2.2. ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ฉันทวรศักดิ์ ประหยัดผล (2549) ได้ศึกษาอุปนิสัย 7 ประการของผู้มีประสิทธิผลสูงของอาจารย์แนะแนวผู้ให้คำปรึกษาที่มีความสำเร็จในงานแตกต่างกัน โดยกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา คือ อาจารย์แนะแนวผู้ให้คำปรึกษาในโรงเรียนรัฐบาล ในเขต 8 จังหวัดภาคเหนือจำนวน 139 คน โดยได้ศึกษาเกี่ยวกับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่งตามหลักการของ Covey (1989) ประกอบด้วยการเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อน การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ การทำสิ่งสำคัญก่อน การคิดแบบชนะ/ชนะ การเข้าใจผู้อื่นก่อนจะ让自己อื่นเข้าใจเรา การผนึกพลังประสานความต่าง และการลับเลื่อยให้คมอยู่เสมอ และศึกษาเกี่ยวกับความสำเร็จในงานของอาจารย์แนะแนวผู้ให้คำปรึกษาโดยใช้ทฤษฎีการตั้งเป้าหมาย และมีสมมติฐานการวิจัย คือ อาจารย์แนะแนวผู้ให้คำปรึกษาที่มีความสำเร็จในงานแตกต่างกัน มี 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่งแตกต่างกัน โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลทางประชากร แบบวัด 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่งและแบบวัดความสำเร็จในงานของอาจารย์แนะแนวผู้ให้คำปรึกษา แล้วนำมาวิเคราะห์ทางสถิติโดยใช้ค่าความถี่ ร้อยละค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบจำแนกทางเดียวพบว่า อาจารย์แนะแนวผู้ให้คำปรึกษาที่มีความสำเร็จในงานแตกต่างกัน มี 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่งแตกต่างกัน โดยกลุ่มตัวอย่างอาจารย์แนะแนวผู้ให้คำปรึกษาที่ระดับความสำเร็จในงานสูงมีระดับอุปนิสัยที่ 2 การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ อุปนิสัยที่ 3 การทำสิ่งสำคัญก่อน อุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะและอุปนิสัยที่ 7 การลับเลื่อยให้คมอยู่เสมออยู่ในระดับสูงที่สุด อุปนิสัยที่ 1 การเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อนอยู่ในระดับสูง ส่วนอุปนิสัยที่ 5 การเข้าใจผู้อื่นก่อนจะ让自己อื่นเข้าใจเราและอุปนิสัยที่ 6 การผนึกพลังประสานความต่างอยู่ในระดับปานกลาง อาจารย์แนะแนวผู้ให้คำปรึกษาที่ระดับความสำเร็จในงานต่ำมีระดับอุปนิสัยที่ 1 การเป็น

ฝ่ายเริ่มต้นทำก่อน อุปนิสัยที่ 2 การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ อุปนิสัยที่ 3 การทำสิ่งสำคัญก่อน และอุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะอยู่ในระดับสูง ส่วนอุปนิสัยที่ 5 การเข้าใจผู้อื่นก่อนจะให้ผู้อื่นเข้าใจเรา อุปนิสัยที่ 6 การผนึกพลังประสานความต่างและอุปนิสัยที่ 7 การลับเลื่อยให้คมอยู่เสมออยู่ในระดับปานกลาง

Michele L. Pettit และ Joyce V. Fetro (2006) ได้ทำการศึกษาเรื่อง *The Seven Habits of Highly Effective Health Educators* โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะอธิบายลักษณะของผู้ให้การศึกษา ด้านสุขภาพที่มีประสิทธิผล ตามหลักการ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่งของ Covey (2004) มาหาความสัมพันธ์กับความรับผิดชอบและความสามารถของผู้ให้การศึกษาด้านสุขภาพ ตามเกณฑ์ คณะกรรมการรับรองการศึกษาด้านสุขภาพแห่งชาติของสหรัฐอเมริกา หรือ National Commission for Health Education Credentialing, Inc. (NCHEC) ซึ่งผลงานวิจัยนี้ ได้นำเสนอว่า ในแต่ละอุปนิสัยนั้น ผู้ให้การศึกษาด้านสุขภาพควรจะมี ความรับผิดชอบและความสามารถใดบ้าง ผู้ศึกษาได้นั้นข้อความจาก NCHEC ที่ว่า ไม่มีหลักสูตรใดที่จะรับรอง ได้ว่าผู้จบการศึกษาจะเป็นมืออาชีพได้สมบูรณ์ เช่น ด้านการอุทิศตน การตัดสินใจโดยสัตยาตญาณ การจงใจ ความเพียร การดูแลรักษา คุณธรรม จริยธรรมและความซื่อสัตย์ ดังนั้นผู้ศึกษาจึงได้เสนอว่า ผู้ประกอบอาชีพให้ การศึกษาด้านสุขภาพควรที่จะมีความพยายามที่แสดงความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อวิชาชีพ โดยการปฏิบัติตามหลักการ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่งของ Covey เสมอ

พรศิริ พิพัฒน์พานิช (2550) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของลักษณะนิสัย 7 ประการของ บุคคลที่มีประสิทธิผลในการทำงานตามหลักการของ Covey ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงต่อ รูปแบบความคิดสร้างสรรค์ตามทฤษฎีของ Michael J. Kirton ของพยาบาลประจำการโรงพยาบาล รามาธิบดี โดยกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาคือ พยาบาลประจำการที่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยสังกัด ภาควิชาพยาบาลศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดีจำนวน 315 คน โดยได้ศึกษาเกี่ยวกับ 7 อุปนิสัย สำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่งตามหลักการของ Covey (1989) ประกอบด้วยการเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำ ก่อน การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ การทำสิ่งสำคัญก่อน การคิดแบบชนะ/ชนะ การเข้าใจผู้อื่น ก่อนจะให้ผู้อื่นเข้าใจเรา การผนึกพลังประสานความต่างและการลับเลื่อยให้คมอยู่เสมอ ศึกษา เกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของหัวหน้างานตามหลักการของ Bass (1985) และศึกษา เกี่ยวกับรูปแบบความคิดสร้างสรรค์โดยใช้ทฤษฎี The Adaption Innovation Theory (A-I Theory) ของ Kirton (1994) ที่มีหลักการที่สำคัญ คือ รูปแบบการคิดที่แตกต่างกันของบุคคล นำไปสู่ พฤติกรรมการตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อมและการแก้ปัญหาที่ต่างกัน และทฤษฎีการปรับ-การ สร้างใหม่ (The Kirton Adaption – Innovation Inventory :KAI) ของ Kirton (1976) โดยมี สมมติฐานการวิจัยเกี่ยวกับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่ง คือ ลักษณะนิสัย 7 ประการมี

ความสัมพันธ์ทางบวกกับรูปแบบความคิดสร้างสรรค์แบบปรับตัวของพยาบาลประจำการ ลักษณะ
 นิสัย 7 ประการมีความสัมพันธ์ทางบวกกับรูปแบบความคิดสร้างสรรค์แบบสร้างใหม่ของพยาบาล
 ประจำการ และลักษณะนิสัย 7 ประการอย่างน้อย 1 ลักษณะนิสัยสามารถพยากรณ์รูปแบบ
 ความคิดสร้างสรรค์ การศึกษานี้ใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลแล้วนำมาวิเคราะห์ทางสถิติ ซึ่ง
 ผลการศึกษาพบว่า พยาบาลประจำการโรงพยาบาลรามธิบดีมีอุปนิสัยที่ 2 การเริ่มต้นด้วย
 จุดหมายในใจ อุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะและอุปนิสัยที่ 7 การลับเลื่อยให้คมอยู่เสมออยู่
 ในระดับสูง ส่วนอุปนิสัยที่ 1 การเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อน อุปนิสัยที่ 3 การทำสิ่งสำคัญก่อน
 อุปนิสัยที่ 5 การเข้าใจผู้อื่นก่อนจะ让自己เข้าใจเราและอุปนิสัยที่ 6 การฝึกพลังประสานความ
 ต่างอยู่ในระดับปานกลาง ลักษณะนิสัย 7 ประการยกเว้นอุปนิสัยที่ 5 การเข้าใจผู้อื่นก่อนจะ让自己
 เข้าใจเรามีความสัมพันธ์ทางบวกกับรูปแบบความคิดสร้างสรรค์ แบบปรับตัวและแบบสร้างใหม่

จิรัชยา จงประเสริฐ (2551) ทำการศึกษา 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่งของ
 นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยใช้แบบสอบถามใน
 การเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าสถิติ ประกอบด้วย ค่าความถี่ ร้อยละค่าเฉลี่ย ส่วน
 เบี่ยงเบนมาตรฐานและวิเคราะห์ความแปรปรวนหลายตัวแปร เพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่าง
 พื้นฐานทางอารมณ์ ความสมดุลของการดำเนินชีวิตและอุปนิสัย 7 ประการกับเพศ อายุและ
 หลักสูตรบัณฑิตศึกษา พบว่านักศึกษามีความคิดเห็นโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับเห็นด้วยมากกับทั้ง 9
 องค์ประกอบ คือ ด้านพื้นฐานทางอารมณ์ ความสมดุลของการดำเนินชีวิตและอุปนิสัยทั้ง 7
 ประการ ซึ่งหลักสูตรที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียนไม่มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติต่อระดับ
 ความคิดเห็นที่มีต่อองค์ประกอบด้านพื้นฐานทางอารมณ์ แต่มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติต่อ
 ระดับความคิดเห็นที่มีต่อองค์ประกอบด้านความสมดุลของการดำเนินชีวิต ส่วนผลการทดสอบ
 อิทธิพลของประเภทหลักสูตรที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียนต่อความสำคัญของอุปนิสัยทั้ง 7 ประการ
 พบว่า ประเภทหลักสูตรมีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติต่ออุปนิสัยที่ 1 การเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำ
 ก่อน อุปนิสัยที่ 3 การทำสิ่งสำคัญก่อน อุปนิสัยที่ 5 การเข้าใจผู้อื่นก่อนจะ让自己เข้าใจเรา
 อุปนิสัยที่ 6 การฝึกพลังประสานความต่างและอุปนิสัยที่ 7 การลับเลื่อยให้คมอยู่เสมอ

ธัตถ์ธนนุญ์ เกียรติไชยากร (2554) ได้ทำการศึกษา การวัดระดับอุปนิสัยของนักศึกษา
 แพทยศาสตร์ชั้นคลินิก มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยใช้หลักการเจ็ดอุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผล
 ยิ่ง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับอุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่ง 7 ประการ ตามหลักการ
 ของ Stephen R. Covey ของนักศึกษาแพทยศาสตร์ชั้นคลินิก มหาวิทยาลัยเชียงใหม่และเพื่อ
 เปรียบเทียบและหาความสัมพันธ์ระหว่างระดับอุปนิสัยของนักศึกษาแพทยศาสตร์ชั้นคลินิก
 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ กับคุณลักษณะทั่วไปของนักศึกษา โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูล

จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 241 คน ซึ่งได้จากการใช้เทคนิคสุ่ม ตัวอย่างแบบไม่ใช้ความน่าจะเป็น (Nonprobability Sampling) แบบใช้วิธีสุ่มเลือกตัวอย่างแบบโควตา (Quota Sampling) โดยการกระจายตามสัดส่วนของประชากรในแต่ละชั้นปี สถิติที่ใช้ ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยสองกลุ่ม (t-Test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบจำแนกทางเดียว (One-way ANOVA) การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ (Correlation Analysis) และการวิเคราะห์กลุ่ม (Cluster Analysis) และผลการทดสอบความน่าเชื่อถือของ แบบสอบถามอยู่ในระดับยอดเยี่ยม

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชาย 127 คน คิดเป็นร้อยละ 52.70 และเป็นเพศหญิง 114 คน คิดเป็นร้อยละ 47.30 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 22 -23 ปี จำนวน 164 คน คิดเป็นร้อยละ 68.05 รองลงมาเป็นช่วงอายุ 24 - 25 ปี จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 25.73 และช่วงอายุ 20-21 ปี มีจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 6.22 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ อุปนิสัยแสดงความสมดุลในการดำเนินชีวิต และอุปนิสัยที่ 1 ถึง 7 อยู่ในระดับค่อนข้างมาก และเมื่อคิดเป็นกลุ่มอุปนิสัยแล้วพบว่า มีอุปนิสัยกลุ่มชัยชนะส่วนตนในระดับค่อนข้างมาก อุปนิสัยกลุ่มชัยชนะในสังคมและ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่งในระดับมาก และมีจำนวนผู้ที่มีอุปนิสัยในแต่ละกลุ่ม ตั้งแต่ระดับค่อนข้างมากจนถึงมากที่สุด ร้อยละ 95.0 ร้อยละ 97.1 และร้อยละ 98.8 ตามลำดับ จากการทดสอบทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05 พบว่า อุปนิสัยส่วนมากมีความสัมพันธ์ กันในระดับปานกลาง อุปนิสัยกลุ่มชัยชนะส่วนตนมีความสัมพันธ์กับอุปนิสัยกลุ่มชัยชนะในสังคมในระดับสูง และทั้งอุปนิสัยกลุ่มชัยชนะส่วนตนและอุปนิสัยกลุ่มชัยชนะในสังคม มีความสัมพันธ์กับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่งในระดับสูงมาก ส่วนปัจจัยที่นำมาวิเคราะห์และพบว่ามีระดับอุปนิสัยบางประการแตกต่างกันได้แก่ เพศ ลำดับในครอบครัว ช่วงจำนวนเพื่อนสนิท ประวัติการทำงานพิเศษ/มีรายได้เสริม และประสบการณ์ในการเรียนรู้เกี่ยวกับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่ง

จากงานวิจัยข้างต้นนี้ ทางผู้ศึกษาได้สังเกตเห็นว่าข้อมูลต่างๆจากงานวิจัยฉบับนี้อาจเป็นประโยชน์ในการศึกษาอุปนิสัยของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยใช้หลักการ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่ง เช่น การศึกษาของ Michele L. Pettit และ Joyce V. Fetro (2006) ที่ว่า บุคลากรทางด้านสุขภาพควรมีอุปนิสัยในการเข้าใจตนเอง เข้าใจผู้อื่น และสามารถนำความรู้เหล่านั้นไปบูรณาการณต่อได้ ซึ่งทางผู้ศึกษาเห็นว่ามีมีความเกี่ยวข้องกับวิชาชีพพยาบาลที่ทำงานเกี่ยวกับด้านสุขภาพเช่นกัน ดังนั้นการวัดระดับอุปนิสัยทั้ง 7 ประการจึงสามารถที่จะนำมาใช้ในการเชื่อมโยงถึงความเป็นผู้มีประสิทธิผลยิ่งของนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ได้ เป็นต้น